

Sygn. akt IV CSK 1/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Tadeusz Ereciński

w sprawie z wniosku E. Spółki Akcyjnej w G.
przy uczestnictwie R. S. i M. S.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 lipca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania M. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Olsztynie
z dnia 1 sierpnia 2014 r., sygn. akt IX Ca 162/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz nie
obciąża uczestniczki M. S. kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. może być zatem osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy, rozpoznając nadzwyczajny środek zaskarżenia, jakim jest skarga kasacyjna, nie jest trzecią instancją sądową, lecz działa w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienia prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego też nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestniczka wskazała nieważność postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.), która miała polegać na braku zdolności sądowej wnioskodawcy przed Sądem pierwszej instancji, na niewzięciu tej okoliczności przez Sąd drugiej instancji oraz na błędnym zawiadomieniu uczestniczki o terminie posiedzenia, co uniemożliwiło jej udział w ogłoszeniu postanowienia. Skarżąca nie uzasadniła jednak szerzej zarzutu nieważności postępowania. Odnośnie do nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji, zwrócić należy uwagę, że skarga kasacyjna przysługuje od orzeczeń sądu drugiej instancji (art. 398¹ § 1 k.p.c.), przesłanka nieważności postępowania powinna odwoływać się więc tylko do postępowania przed tym sądem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1997 r. I CKN 825/97, OSNC 1998, nr 5, poz. 81, orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia

17 września 1946 r., C III 719/45, OSN 1948, nr 2, poz. 34). Zarzut braku zdolności sądowej wnioskodawcy oceniał Sąd drugiej instancji, stwierdzając, że nie zachodzi nieważność postępowania. Również błędne zawiadomienie uczestniczki o terminie posiedzenia nie spowodowało nieważności postępowania, doręczono jej bowiem postanowienie Sądu Okręgowego z uzasadnieniem, mogła zatem zapoznać się z nim i wnieść skargę kasacyjną.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparty został również na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Szczegółowa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala jednak na stwierdzenie, że skarga powinna być przyjęta do rozpoznania. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 102 w zw. z art. 520 § 2 w zw. z art. 13 § 2, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.